

Les declaracions de Macià

De "L'Opinió":

"Les declaracions del senyor Francesc Macià han estat comentades d'una manera barroera pels periòdics de dreta. "La Publicitat", amb aquella cura que en aquests quefers la caracteritza, recull articles i paràgrafs dels seus companys polítics sota el títol de "Les declaracions anarquitzants del senyor Macià".

Som nosaltres, els homes que a complírem la gesta, els que tenim de determinar la tasca a fer. Aquells que abans d'aquella data estaven ben avinguts amb el règim monàrquic en tot o en part, aquell que en les eleccions del 12 d'abril es veié refusat pel poble—i s'explica que ara li sigui deslleial—, no té cap dret a donar-nos patent de capacitat o incapacitat o a declarar-nos pertorbadors o anarquistes. Davant del nou dret que creà la revolució popular; són ells els incapaces, perquè defensaren i defensaren el règim anterior, que era desordre per la injustícia i l'opressió que comportava; són ells els anarquistes, perquè despitats per la desfeta, intenten minar els alts valors morals i intel·lectuals que ha creat la revolució, sense pensar que no hi poden donar cap substitut. En llur manca de visió política, portats només que per passions baixes, sense control dels seus instints més primaris, no calculen que en pretendre abatere els que en aquestes hores són garantia de l'ordre públic per la seva alta gerarquia moral, s'exposen a abocar el poble a un pessimisme nihilista.

Els homes dels quals malparlen, senten una responsabilitat i tenen una solvència davant de les multituds i saben ajustar amb fidelitat les seves paraules i fets als manaments de l'hora. Lleialtat al moment actual de la qual els adversaris poden prescindir, acceptant-ne les conseqüències, perquè uns no l'acataven ja abans, i altres descoberta la ridícula simulació, l'han abandonat tot seguit. Però per a nosaltres és qüestió d'honor aquesta lleialtat, i no desertarem mai dels imperatius categòrics d'aquests instantis; a aquell que se'n senti cansat o esverat el deixarem en una

reconada perquè faci examen de consciència o acte de contrició, mentre els demés seguirem el camí amb fermesa.

La sinceritat amb que parlà en Macià, és l'única que pot salvar la República i tota aquesta llei de llibertats que volem per a Catalunya. I direm més encara: és l'única que pot salvar dels adversaris i enemics, aquells interessos que poden conviure amb relativa dignitat i sense deshonorar-lo amb un règim de justícia. Ja sabem que la paraula franca del President desentona del protocol de l'antic règim. L'autoritat, com l'ordre, aleshores, per a ésser de bon tremp, tenia d'endurir-se amb la màxima ferotgia. Per a controlar-la prescindia de tota norma moral, i es regulava d'una manera ben material i simple, a l'abast de la seva mentalitat; pel nombre de morts, de ferits, de presoners i exiliats que marcava el seu pas. No comprenen els seus continuadors actuals que la generositat i l'esperit de justícia entri en el seu compte ni sigui missió seva. Prevenir per noble comportament i altesa d'ànim, no entra en els seus càlculs; la cirurgia és per ells superior a la higiene i a la profilaxi.

Què els importa que abans s'hagués negat tot dret al que en un moment de manca de seny prenia camins que tots blasmaríem, que Macià blasmaria amb la més extremada energia? Es revoltaven? Doncs era l'hora de pegar. Calia pegar sense explicar el desori, sense que la malvestat servís de lliçó. Ells no tenen d'aprendre res dels miseriosos, no volen aprendre res; els que sofreixen fam i set de justícia, només han estat creats perquè el sadisme dels conservadors hi trobi fàcil esplai; cap llei previsorra no deriva de les seves dissorts. Una fàbrica es tanca contra tot fur? Es declara el pacte de la fam a uns bons treballadors? Moren de misèria i de dolor famílies enteres? Tot això no argumenta res, no explica res, no té cap valor.

Però per a nosaltres, sí que en té. Sota un manament de justícia, hem fet la revolució i la continuarem. No volem que els extremistes desenganyats la portin per mals camins. Amb les unghes i amb les dents ens hi farem per tal que no

Carlisme, "beunzisme",

o cavernarisme

La veu unànime dels ciutadans honorats de la Península s'ha aixecat aquests dies per a condemnar els fets que el fanatisme de certs elements catòlics ha ocasionat a diversos indrets de la República. Aquests fets són una demostració ben palesa de la manera de desenvolupar-se aquests elements que s'anomenen d'ordre però que inciten al desordre; que invoquen la seva llibertat de consciència però que no perden ocasió per a coaccionar les consciències dels altres, ferint-les el més pregonament possible.

Quan l'Estat espanyol tenia una religió oficial i oficiosa, els ciutadans que volíem fos respectada la consciència de tothom havíem de passar per mil humiliacions si no volíem que fos comesa una injustícia major. Si n'hem passat d'anys així! Però sortosament advingué la República i ella ens portà la declaració de l'Estat laic.

Per als catòlics que mereixien anomenar-se així fou un accident que si bé revestia importància no els semblà d'aquella transcendència que li volien donar els altres catòlics, els catòlics clericals, els "beunzes". I com que el nombre d'aquests darrers és infinitament major, el Govern potser tenia l'obligació de conèixer-los de seguida i vigilar-los estretament, sense escrúpols, puix que obertament demostraren ésser enemics del règim de democràcia triomfant.

L'esperit dels que voldrien altra vegada l'imperi de l'ordre de Sant

ens la tirin a perdre. Ella ha obert vies legals a totes les reivindicacions populars; un acte violent contra la revolució, en lloc d'eixamplar aquestes rutes, les estreny. Però vosaltres, els de la dreta, penseu que tampoc no us la deixarem intervenir, la nostra revolució, que no permetem que feu de duaners ni de classificadors. Contra vosaltres l'hem feta, i contra vosaltres la defensarem. El vostre analfabetisme moral us inhabilita per a tota influència. Ara sou vosaltres els incapaces, els pertorbadors i els anarquitzants."

Domènec, dels que no es poden conformar amb la dissolució de la Companyia d'Ignasi de Loyola, reviu aquests dies i es manifesta violentament: vegeu Bilbao. Per a portar a terme el seu intent d'enderrocar la República no miren en maridar-se amb elements irresponsables i indocumentats per a provocar un conat de revolució: vegeu com d'un convent de Durango faciliten fulles de caràcter comunista per a incitar als obrers a la revolució.

L'esperit dels "beunzes", en el seu anhel d'anar fent la seva no té escrúpols per a res. Fins hem pogut veure com a algun taller hi han col·locat imatges representatives d'aquesta religió que no volem que sigui oficial ni oficiosa, amb el sol fi de que l'obrer vegi com són ferides amb escarni les seves idees. D'aquesta manera veiem com els que volen que es respectin les seves creences invocant una llibertat que en el fons detesten pretenen imposar als altres el que no creuen.

Sortosament, aquests símptomes de beunzisme cavernari obren prop els indiferents de poderós reactiu per a que els obrers, principalment, es donin compte amb força claretat del deure que tenen de no deixar-se endur per aquestes maniobres inqualificables que no serveixen més que per a malgastar unes energies que els poden fer falta quan de conquerir alguna reivindicació es tracti.

Potser, doncs, hauríem d'alegrar-nos que hagin ocorregut els fets de la província de Barcelona, no perquè siguem amics de semblants comocions, que detestem, sinó perquè ells han servit, per una part, per a que el Govern es decidís a emprar mesures que feien molta falta i per altra banda, han estat útils a molts obrers per a que obrissin els ulls a la realitat, ja que la concomitància dels elements *revolucionaris* amb cert sector de les dretes ha estat ben palesa.

M. BADIA COLOMER

ANUNCIANTS:

"FOMENT" ES EL DIARI
QUE US CONVE.